

Platform Pensioentransitie

25 juni 2024

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEM

Introductie

Actualiteiten

Voortgang en focus beoordelingen

Vervolg

Terugblik platform 7 maart

Bespreekpunten

- Transitie van DC naar DC (DNB)
- Onduidelijke eisen aan FPR en gebruik van shoprecht (DNB)

Het vijfde Platform Pensioentransitie

Tijdens het vijfde Platform Pensioentransitie op 25 juni 2024 zijn **twee toezichtcasussen behandeld** die zijn ingediend door de brancheorganisaties. Eén van deze toezichtcasussen stond eerder op de agenda van het platform. Omdat dit punt nog speelt, is het nogmaals behandeld.

Naast de behandeling van de toezichtcasussen zijn ook de **actualiteiten** die in de sector en bij de toezichthouders spelen besproken, is er ingegaan op de **voortgang en focus van de beoordelingen van de invaarbesluiten** en is een **terugkoppeling gegeven op vier eerder ingebrachte casussen**.

De brancheorganisaties stellen de casussen in samenwerking met hun leden op. Op deze manier krijgen ook uitvoerders die geen deel uitmaken van het platform de mogelijkheid om hun sectorbrede aandachtspunten of dilemma's in te dienen.

In dit document worden de resultaten van het platform teruggekoppeld aan de gehele sector.

Na de zomer zullen naar verwachting nog twee platformen worden georganiseerd.

Actualiteiten

Duidelijkheid interpretatie wetgeving

SECTOR

Actualiteit

De sector geeft aan dat het wenselijk is om snel duidelijkheid te krijgen over hoe wetgeving moet worden geïnterpreteerd zodat fondsen de juiste besluiten kunnen nemen en onderbouwd vastleggen. In sommige situaties duurt het lang voordat duidelijkheid voor de fondsen beschikbaar komt.

Reactie toezichthouders

- DNB en de AFM herkennen dat het verkrijgen van duidelijkheid soms een lange doorlooptijd kent.
- Voor een goede doorlooptijd is het belangrijk dat een signaal bij de juiste partij wordt gelegd. Interpretatie van wetgeving ligt bij de toezichthouder en aanpassing van wetgeving bij SZW.
- Een andere oorzaak is dat een generieke richtlijn anders kan uitwerken voor de verschillende fondsen. Dit moet eerst goed onderzocht worden alvorens duidelijkheid gegeven kan worden aan de sector.
- DNB en de AFM vragen om bij dit soort vraagstukken direct af te stemmen welke partij in de lead is en vraagt de sector zich alleen te melden bij deze instantie. Dit kan helpen om discussies sneller te beslechten en zorgt voor een efficiëntere samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Noodzaak aanvullende onderzoeken/deep dives bij fondsen die geen partiële beoordeling uitvoeren

SECTOR

Actualiteit

De sector geeft aan dat onderzoeken die DNB uitvoert voor fondsen lastig in te plannen zijn in deze drukke tijden. Daarnaast vraagt de sector zich af wat de toegevoegde waarde van de onderzoeken is, omdat fondsen zelf kunnen kiezen voor een partiële beoordeling indien inzicht gewenst is en vaak een onderliggende reden bestaat als geen aanvraag wordt gedaan. Bijvoorbeeld omdat de noodzakelijke informatie nog niet beschikbaar is.

Reactie DNB

DNB geeft aan te herkennen dat het plannen van onderzoeken lastig is in deze drukke tijden. DNB probeert de timing en scope van onderzoeken vooraf overeen te komen, zodat het onderzoek van toegevoegde waarde is.

DNB heeft drie redenen waarom onderzoeken ook in deze fase van toegevoegde waarde zijn:

Toegevoegde waarde aanvullende onderzoeken

1. De fondsen die onderzocht zijn, krijgen een individuele terugkoppeling met aandachtspunten die direct verbeterd kunnen worden voor het indienen van het invaarbesluit.
2. DNB krijgt een beeld van de voortgang in de sector op verschillende onderwerpen.
3. DNB kan aandachtspunten sectorbreed terugkoppelen. Ook kunnen de aandachtspunten aanleiding geven om guidance op te stellen of aan te passen.

Mocht een onderzoek niet passen in de planning of om een andere reden niet haalbaar zijn voor het fonds, dan verzoekt DNB dit aan te geven om tot een oplossing te komen.

Invaren: waar staan de AFM en DNB?

AFM en DNB

Sinds de komst van de Wtp werken DNB en de AFM nauw samen

De AFM en DNB zoeken de samenwerking actief op en **wisselen beelden uit.**

De **vragenlijst Wtp** wordt gezamenlijk opgesteld en uitgestuurd.

De AFM en DNB hebben **afspraken gemaakt waar de toezichtverantwoordelijkheid ligt**, bijvoorbeeld bij risicohouding en RPO of het implementatieplan en communicatieplan.

De AFM en DNB **delen uitkomsten van onderzoeken** actief met elkaar, zoals indexatie-besluitvorming en communicatie.

De AFM en DNB **herkennen onderwerpen die afstemming vragen** zoals momenteel geldt voor de opdrachtbevestiging.

Invaren: waar staan de AFM en DNB?

AFM en DNB

DeNederlandseBank

EUROSYSTEEM

Sinds het Platform van 7 maart heeft DNB veel gecommuniceerd:

- 4 rondetafels
- 22 nieuwsberichten
- 3 Q&A's en 2 factsheets
- 1 nieuwe good practice
- Verzamelpagina Wtp op Open Boek Toezicht
- Beelden en lessen op 4 podia
- Pilot Wtp webinar

Sinds het Platform 7 maart heeft de AFM:

- Thematische onderzoeken naar de transitie uitgevoerd:
 1. Indexatie-AMvB
 2. Overbruggingsplannen
 3. Risicopreferentieonderzoek
 4. Opdrachtbevestiging
- Onderzoek over scenariobedragen en tijdigheid UPO afgerond en uitvoerders geïnformeerd
- Meerdere ronde tafels georganiseerd
- 3 transitiebulletins met aanvullende informatie op verscheidene onderwerpen uitgebracht
- AFM pensioenevent georganiseerd
- Communicatieplannen beoordeeld

Daarnaast is de AFM gestart met:

- Verkennend onderzoek naar keuzebegeleiding
- Onderzoek naar de daadwerkelijke deelnemerscommunicatie

Verschillende kopgroepfondsen en verzekeraars verzocht om (concept) transitieoverzichten en aanvullende informatie m.b.t. deelnemerscommunicatie te delen.

Informatieverstrekking in het jaar na invaren: uitdagingen en richtlijnen

De AFM begrijpt dat de sector kijkt naar hoe de informatie, die deelnemers in het jaar na de transitie ontvangen, wordt vormgegeven.

Zo zijn er ideeën over het combineren van het transitieoverzicht na invaren en het reguliere UPO. Aangezien het UPO een uniform document voor de sector is, speelt SZW hierin ook een rol.

De AFM benadrukt dat, indien beide overzichten worden gecombineerd, het gecombineerde overzicht – ook wel het TUPO genoemd – moet voldoen aan zowel de uitgangspunten van het UPO als het transitieoverzicht.

De AFM ziet hierbij verschillende uitdagingen voor de sector en roept de sector op gezamenlijk tot passende oplossingen te komen en deze te bespreken in het volgende TRansitieplatform.

Uitdagingen TUPO

Het transitieoverzicht moet specifieke toelichtingen bevatten voor verschillende doelgroepen.

Het doel van deze overzichten is om deelnemers persoonlijk inzicht te geven in de effecten van de overgang naar de nieuwe regeling op hun pensioen. Voor elke deelnemer moet duidelijk zijn wat de gevolgen van de transitie voor hen zijn, inclusief eventuele compensatie.

Voor het UPO worden voorgeschreven modellen en teksten gehanteerd.

Het UPO heeft een ander doel dan het transitieoverzicht, namelijk het gestandaardiseerd inzicht bieden in de stand van de pensioenregeling. Het heeft een uniform karakter met als doel het mogelijk te maken opgebouwd pensioen bij verschillende uitvoerders te vergelijken.

Dit uniformiteitselement kan echter botsen met de noodzaak van specifieke toelichtingen voor verschillende doelgroepen.

Behoud van datapunten

Bij het samenvoegen van het UPO en het transitieoverzicht mogen geen datapunten verloren gaan die op één van beide overzichten staan.

Dit omvat alle elementen die vanuit artikel 150j Pw worden voorgeschreven, evenals elementen van het UPO zoals factor A en het opgebouwd pensioenkapitaal.

Informereren over aanpassingen in de variabele uitkering

Variabele uitkeringen als gevolg van transitie

Als gevolg van de omzetting naar nieuwe pensioencontracten krijgt de meerderheid van de gepensioneerden op termijn een variabele uitkering. **Veel pensioenuitvoerders gaan voor het eerst variabele uitkeringen uitvoeren** en moeten voldoen aan de wettelijke eisen hiervoor.

Wettelijke eisen aan de variabele uitkering

Gepensioneerden moeten tijdig geïnformeerd worden bij een aanpassing van de variabele uitkering.

Tijdigheid is een open norm met een ondergrens: de AFM hanteert in haar toezicht al sinds enkele jaren de minimale lat dat gepensioneerden minstens één maand voorafgaand aan de aanpassing van de uitkering moeten worden geïnformeerd.

De AFM heeft signalen ontvangen dat sommige pensioenuitvoerders technisch niet in staat zijn om gepensioneerden minstens een maand voorafgaand aan een aanpassing van de variabele uitkering te informeren. Uit onderzoek blijkt echter dat andere pensioenuitvoerders wel in staat zijn om tijdig te informeren. **Daarom verwacht de AFM dat pensioenuitvoerders vóór de overgang naar het nieuwe stelsel hun systemen aanpassen om aan het tijdigheidsvereiste te voldoen.**

Een mogelijke oplossing is om een langere periode te hanteren tussen de peildatum van de nieuwe variabele uitkering en het eerste moment van de uitkering. Bijvoorbeeld door de peildatum een maand naar voren halen, zodat de gepensioneerden tijdig over de juiste informatie beschikken.

De AFM begrijpt dat tijdige informatie over de aanpassing van de uitkering tijdens het transitiemoment een grotere uitdaging vormt. Daarom gaat de AFM in gesprek met de sector om een praktische oplossing te vinden voor het tijdig informeren van gepensioneerden over hun uitkering bij de overgang naar het nieuwe stelsel.

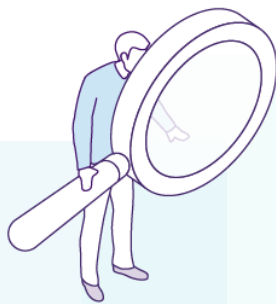

Voortgang en focus beoordelingen

Voortgang en focus beoordelingen

DNB

Voortgang

DNB is momenteel bezig met het beoordelen van 8 inwaarmeldingen en 11 partiële beoordelingen.

DNB leert van deze beoordelingen en voert verbeteringen door naast het opleveren van guidance:

- DNB werkt aan een betere IT-omgeving met bijvoorbeeld betere upload mogelijkheden. DNB brengt hier mogelijk nog aanvullende informatie over uit.
- DNB begeleidt de koplopersfondsen waar mogelijk, binnen de rol en verantwoordelijkheid die DNB heeft.
- DNB maakt in de terugkoppeling richting fondsen een duidelijker onderscheid in de compleetheidscheck en beoordelingsfase.
- Tot slot komt DNB met een verbeterde versie van het inwaarsjabloon.

Focus

DNB meldt dat een tweetal piekmomenten in Q4 2024 en Q2 2025 zijn herkend in de beoordelingen. Om deze piek goed aan te kunnen heeft DNB twee acties ingezet:

1. Inzage geven in het DNB-beoordelingsproces
2. Opschalen capaciteit

1

Meer inzicht in het DNB-beoordelingsproces van inwaarmeldingen

Het indienen van inwaarmeldingen komt voor steeds meer fondsen dichterbij. DNB merkt dat dit leidt tot vragen over hoe de toezichthouder een inwaarmelding beoordeelt. DNB heeft een [nieuwsbericht](#) uitgebracht over het beoordelingsproces en beoordelingsraamwerk voor inwaarmeldingen.

2

Opschalen capaciteit

DNB gaat het aantal beschikbare fte's voor het uitvoeren van beoordelingen de komende periode verder opschalen.

Terugblik platform 7 maart 2024

Terugblik Platform 7 maart 2024

DNB

1

Risicohouding

DNB heeft aanvullende guidance uitgebracht.

Indien nodig volgt nadere guidance op basis van de eerste inwaarmeldingen

2

Evenwichtige invulling solidariteitsreserve / risicodelingsreserve

→ *Lees verder*

3

Uitkeringsfase SPR met gelijke aanpassingen van uitkeringen en spreiden van schokken

→ *Lees verder*

4

Premievrijstelling van arbeidsongeschiktheid bij arbeidsongeschikten voor gesloten fondsen met werkgever

In het concept wetsvoorstel Wet toezeggingen pensioenonderwerpen wordt onder meer een verruiming voorgesteld van het overgangsrecht voor de voortzetting van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid (artikel 220h Pw).

Deze verruiming is van belang voor gesloten pensioenfondsen waarbij de onderneming van de werkgever nog bestaat. Het is aan deze gesloten pensioenfondsen om te beoordelen of zij een "plan B" willen hebben voor het geval dat deze voorgestelde verruiming toch niet in de Pensioenwet zou worden doorgevoerd.

De sector brengt overgebleven aandachtspunten in bij SZW via de internetconsultatie van de Wet toezeggingen pensioenonderwerpen

Behandeling op het platform van 7 maart 2024

- De sector heeft behoefte aan meer duidelijkheid wanneer wordt voldaan aan de wet- en regelgeving met betrekking tot de onderbouwing van de inrichting en evenwichtigheid van de solidariteitsreserve.
- DNB constateert dat de inrichting en besluitvorming over de solidariteitsreserve fondsspecifiek is. Daarmee is het ex-ante vaststellen of een gekozen invulling voldoet niet mogelijk.
- DNB zal de komende maanden de eerste invaarmeldingen met een solidaire premiereregeling beoordelen en op basis van deze eerste ervaringen nieuwe uitingen doen over de solidariteitsreserve. De precieze vorm is nog nader te bepalen.

Vervolgstappen

- DNB beoordeelt de eerste invaarmeldingen en geeft terugkoppeling aan de sector over de bevindingen. De precieze vorm is nader te bepalen.
- De Pensioenfederatie onderzoekt of een fondsspecifieke invulling inclusief besluitvorming en inclusief onderbouwing van de vormgeving van de solidariteitsreserve beschikbaar is om te beoordelen door DNB.

Uitkomst

- DNB heeft een Q&A uitgebracht waarin wordt ingegaan op vier onderdelen van de onderbouwing van de inrichting van de reserve die volgen uit wet- en regelgeving, waaronder de Regeling onderbouwing solidariteitsreserve en risicodelingsreserve pensioenuitvoerders.
- DNB is in deze Q&A ingegaan op de onderbouwing door pensioenuitvoerders. Daarbij is ook ingegaan op de norm uit de regelgeving dat bij de inrichting van de reserve op voorhand wordt voorkomen dat een bepaalde generatie binnen een pensioenregeling uitsluitend baten of lasten heeft van de reserve.
- DNB geeft bij het volgende platform een update over de bevindingen in de beoordelingen van de eerste invaarmeldingen.

Uitkeringsfase SPR met gelijke aanpassingen van uitkeringen en spreiden van schokken

DNB

Behandeling op het platform van 7 maart 2024

- Experts van verschillende partijen zijn mede naar aanleiding van de besprekingen op het pensioenplatform de afgelopen periode onder leiding van het Ministerie van SZW aan de slag gegaan om uitvoerbare voorwaarden op te stellen voor de collectieve uitkeringsfase in de solidaire premieregeling.
- Minister Schouten heeft mede op basis van deze gesprekken op 6 februari een Kamerbrief uitgebracht, waarin de hoofdlijnen van het uitvoeringskader staan opgenomen.
- Het Ministerie van SZW is nu aan zet om de hoofdlijnen uit de Kamerbrief uit te werken in de lagere regelgeving. Minister Schouten heeft in de Kamerbrief laten weten de sector en beide toezichthouders te blijven betrekken bij het opstellen van de lagere regelgeving.
- DNB heeft een nieuwsbericht uitgebracht met een handreiking naar de sector voor het beoordelen van de invaarmeldingen van fondsen met een beoogde invaardatum van 1 juli 2025.

Vervolgstappen

- DNB en de sector zijn in overleg over mogelijke oplossingen die passen binnen de wettelijke kaders.

Uitkomst

- Minister Schouten heeft eind april de lagere regelgeving geconsulteerd. Hierdoor hebben toezichthouders en pensioenuitvoerders inzicht in de concept-versie van de regelgeving. De consultatie heeft tot 14 openbare reacties geleid.
- Het Ministerie van SZW is nu aan zet om de regelgeving definitief af te ronden. In de Kamerbrief heeft de Minister eerder uitgesproken om te streven naar inwerkingtreding medio 2024.

Bespreekpunten

Transitie van DC naar DC

DNB

Bespreekpunt

- Hoe worden persoonlijke kapitalen van bestaande premieregelingen met gebruik van de standaardmethode omgezet naar de nieuwe premieregelingen? Er is behoefte aan duidelijkheid over de specifieke toepassing van de standaardmethode bij omzetten van bestaande premieregelingen.

Behandeling op het platform van 25 juni 2024

- Voor het invaren van bestaande persoonlijke kapitalen zijn de omrekenmethoden van toepassing. De sector geeft aan dat er vragen zijn hoe dit precies werkt binnen de standaardmethode. Tevens geeft de sector aan dat de bedragen voor en na transitie mogelijk gaan verschillen, bijvoorbeeld door de initiële vulling van reserves.
- DNB herkent dat meer duidelijkheid gewenst is en overlegt hierover met SZW en andere stakeholders.

Vervolgstappen

- DNB treedt samen met vertegenwoordigers van de sector in overleg met SZW over de toepassing van de standaardmethode voor deze situatie.

Uitkomst

- Het Ministerie van SZW is met de sector en DNB in overleg of aanpassingen in de regelgeving mogelijk zijn.

Onduidelijke eisen aan FPR en gebruik van shoprecht (1/2)

DNB

Bespreekpunt

- Er is behoefte aan duidelijkheid over vier vragen die spelen bij de invulling van de FPR en het gebruik van het shoprecht.

Behandeling op het platform van 25 juni 2024

1. **Vraag:** Mag de bijdrage uit het persoonlijke kapitaal aan de risicodelingsreserve plaatsvinden op pensioendatum, zodat de deelnemer geen bijdrage verliest indien alsnog gebruik wordt gemaakt van het shoprecht, ook als de deelnemer in de tien jaar daarvoor al wel geleidelijk meer deelt in de risico's en de rendementen voor de uitkeringsfase?

Reactie: DNB herkent dat de samenloop van twee wettelijke bepalingen tot vragen leidt. Enerzijds het vullen van de risicodelingsreserve uit kapitaal bij toetreding tot het collectief toedelingsmechanisme (artikel 10e, tweede lid Pensioenwet en artikel 28e, tweede lid Wvb) en anderzijds de wettelijke verplichting dat een toetreding aan het collectief toedelingsmechanisme tijdsevenredig moet plaatsvinden (artikel 10b, zevende lid, sub a Pensioenwet en artikel 28b, zevende lid, sub a Wvb). De gekozen vormgeving moet aan de wettelijke bepalingen voldoen.

2. **Vraag:** Mag de voorziening voor excassokosten onderdeel zijn van de persoonlijke vermogens, zodat deze meegaat bij gebruik van het shoprecht? En kunnen aan premievrije persoonlijke vermogens ook kosten worden onttrokken die samenhangen met vermogensbeheer?

Reactie: DNB herkent dat er vragen zijn over het treffen van een kostenvoorziening bij de uitvoering van een flexibele premieregeling en over het in rekening brengen van kosten anders dan door een opslag op de premie. In algemene zin wijst DNB erop dat de wettelijke verplichting om een adequate kostenvoorziening (zie ook de bestaande DNB Q&A hierover) te treffen niet is gewijzigd door de inwerkingtreding van de Wtp en daarom ook geldt voor pensioenfondsen die een flexibele premieregeling uitvoeren. DNB begrijpt de wens van de sector voor meer duidelijkheid.

Vervolgstappen

- De sector brengt de eerste vraag in bij de consultatie van Wet toezeggingen pensioenonderwerpen.
- DNB overweegt voor de tweede vraag tot aanvullende guidance over te gaan.

Onduidelijke eisen aan FPR en gebruik van shoprecht (2/2)

DNB

Behandeling op het platform van 25 juni 2024

3. **Vraag:** Bij invaren van vastgestelde uitkering naar een FPR moet een pensioenfonds bestaande pensioengerechtigden de mogelijkheid bieden (artikel 150l, zesde lid Pw) om te kiezen tussen een vastgestelde of variabele uitkering. De verwachting is dat pensioengerechtigden met kleine kapitalen of op hogere leeftijd hier zonder nadere stappen geen gebruik van kunnen maken, omdat deze groep vanuit commercieel oogpunt minder interessant is. Is het toegestaan om afspraken te maken met een specifieke aanbieder om bij de transitie alle pensioengerechtigden een aanbod te doen?

Reactie: DNB begrijpt de wens om alle gepensioneerden een reële mogelijkheid te bieden om gebruik te maken van hun shoprecht. In algemene zin wijst DNB er wel op dat de wet in beginsel verbiedt dat verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen en beroepspensioenfondsen:

- deelnemersgegevens verstrekken aan een andere aanbieder (artikel 6 Wet Bpf 2000 en artikel 46 Wvb); of
- informatie geven aan deelnemers/pensioengerechtigden over regelingen die door een andere aanbieder worden uitgevoerd (artikel 7 Wet Bpf 2000 en artikel 47 Wvb).

4. **Vraag:** Geldt het wettelijk shoprecht (zie ook vraag 3) bij transitie ook voor ingegane nabestaandenpensioenen?

Reactie: De wet in dit kader spreekt over gepensioneerden (= “pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan”, zie artikel 1 Pensioenwet) en niet over pensioengerechtigden (artikel 150l, zesde lid Pensioenwet en artikel 145k, zesde lid Wvb). De wet definieert het begrip gepensioneerden en daarom geldt het shoprecht van artikel 150l, zesde lid Pensioenwet en artikel 145k, zesde lid Wvb niet voor pensioengerechtigden (voor zover niet een gepensioneerde).

Vervolgstappen

- DNB onderzoekt bij vraag 3 of er mogelijk andere juridische beperkingen zijn vanuit de pensioenwetgeving en komt hierop terug in de volgende bijeenkomst.
- De sector heeft duidelijkheid gekregen met het antwoord op de vierde vraag en heeft de optie om dit onderwerp in te brengen bij de consultatie van de Wet toezeggingen pensioenonderwerpen’.

Vervolg

Vervolgstappen platform pensioentransitie

Evaluatie

Voortgang op ingebrachte dilemma's worden door de brancheorganisaties gemonitord

Bespreken

Na de zomer vindt het volgende platform pensioentransitie plaats

Inbrengen

Brancheorganisaties verzamelen input onder hun leden voor het volgende platform en stemmen definitieve inbreng af met de toezichhouders

Terugkoppelen

De resultaten van het platform worden door de toezichhouders teruggekoppeld aan de sector

